

Đề bài: Phân tích bài thơ Đây thôn Vĩ Dạ

Bài làm:

Bài thơ Đây thôn Vĩ Dạ chính là tác phẩm mà Hàn Mặc Tử đã dùng biết bao tâm huyết của mình viết lên. Bài thơ thể hiện niềm yêu thương nhưng nhớ về quê hương xứ Huế nơi mà tác giả đã từng làm việc ở đây.

Hàn Mặc Tử (1912 - 1940) ông được sinh ra tại Bình Định nhưng có 1 thời gian ông được học tập tại Huế và làm việc tại đây. Đối với ông xứ Huế chính là quê hương thứ 2 và cũng là nơi để lại trong ông có nhiều dấu ấn và kỷ niệm nhất. Qua phân tích bài thơ Đây thôn Vĩ Dạ giúp chúng ta có thể hình dung được cảnh vật cũng như con người xứ Huế nơi đây.

Mở đầu bài thơ là lời nói ngọt ngào nghe sao mà tha thiết của một cô gái dành cho 1 chàng trai: “Sao anh không về chơi thôn Vĩ?” Thôn Vĩ là một làng quê xinh đẹp nằm gần bên con sông Huế thơ mộng. Làng Vĩ hay còn được gọi là làng Vĩ Dạ nơi tác giả nhắc đến là một làng quê yên bình và xinh đẹp.

Đây cũng chính là nơi mà tác giả đã làm việc và học tập tại đây. Phải chăng đây chính là những lời thì thầm nhắc nhở của cô gái dành cho chàng trai rằng hãy về làng Vĩ Dạ chơi vì có biết bao nhiêu cảnh quan đẹp kỳ bí mà chàng trai đã lâu rồi không ghé thăm. Cảnh vật ở đây đẹp đến lạ lùng khi tác giả đã miêu tả rõ nét từng hình ảnh dung dị nhất:

“Nhìn nắng hàng cau nắng mới lên
Vườn ai mướt quá xanh như ngọc
Lá trúc che ngang mặt chữ điền”

Ở đây cảnh vật có hai màu chủ đạo chính là màu xanh và màu nắng vàng. Cảnh vật ở đây có những hàng cau mọc lên cao và mang màu sắc xanh. Hình ảnh những hàng cau mọc theo hàng lối và đến mùa ra hoa cau thật đẹp. Hoa cau vừa đẹp lại vừa thơm đó chính là lý do mà cây cau không thể thiếu ở Huế được. Nếu như bạn đã từng đi Huế thì sẽ có dịp được chiêm ngưỡng những vườn cau đẹp đến mê hồn của những con người nơi đây.

Ở xứ Huế các bạn sẽ còn trông thấy những vườn cỏ rộng rãi bên trong là những cây cau. Một không gian toàn màu xanh và được điểm sáng bởi những ánh nắng vàng khiến cho không gian trở nên thơ mộng và trữ tình. Vườn nhà đã được tác giả phải thốt lên: “muốt quá” một từ ngữ thể hiện được sự tươi tốt và màu mỡ của cảnh vật nơi đây. Những giọt sương long lanh vẫn còn đọng lại ở những cây cỏ và khi ấy những ánh nắng đã khẽ chiếu vào tạo nên những viên ngọc được tác giả miêu tả: “xanh như ngọc”.

Biện pháp so sánh được sử dụng ở đây khiến cho người đọc liên tưởng được hay hình dung được một bức tranh muôn màu sắc mà tác giả đã vẽ lên. Nhưng đến khổ thơ thứ hai giọng thơ trở nên sâu lắng và pha một chút tâm trạng buồn bã:

“Gió theo lối gió, mây đường mây
Dòng nước buồn thiu hoa bắp lay
Thuyền ai đậu bến sông trăng đó
Có chở trăng về kịp tối nay?”

Hai sự vật là gió và mây khi được nhắc đến luôn gợi cho chúng ta suy nghĩ về tình yêu đôi lứa. Mây và gió vẫn luôn không rời thể hiện cho tình cảm khăng khít và gắn bó của lứa đôi. Nhưng ở đây thì tác giả lại thể hiện ngược lại đó chính là sự chia ly và xa cách giữa gió và mây mỗi vật lại đi một hướng. Phải chăng đây chính là lời nhắn nhủ của nhà thơ đối với người con gái Hoàng Kim Cúc ấy. Họ đã bị xa cách nhau trong 1 thời gian dài khi Hàn Mặc Tử vào Sài Gòn viết báo và cô Cúc phụ cha làm việc.

Câu thơ thứ hai trong khổ chính là khắc họa về cuộc sống, nhịp sống đời thường của những người xứ Huế chậm rãi và yên bình như sự miêu tả dòng nước thì buồn thiu chảy nước chậm chậm, từ từ. Hoa bắp lay động một cách nhẹ nhàng khi có gió thổi.

Câu thơ tiếp theo là một câu nhớ khiến cho người đọc liên tưởng ra được cảnh vật nhiều nhất có trăng và thuyền. Hai hình ảnh hiện lên thật trữ tình và tỏa sáng cả một dòng sông khi có ánh trăng hiện lên soi tỏ cho cả một con thuyền. Liệu rằng thuyền có chở trăng về kịp tối nay hay không hay lỡ làng? Đây chính là cách nói ẩn của tác giả về chuyện tình

yêu của mình có còn kịp để quay lại và yêu thương nữa hay không hay là hai người sẽ mất nhau mãi mãi?

Khổ thơ cuối cùng là lời thốt lên từ đáy lòng tác giả và cũng là những suy tư của tác giả về người con gái ấy:

“Mơ khách đường xa khách đường xa
Áo em trắng quá nhìn không ra
Ở đây sương khói mờ nhân ảnh
Ai biết tình ai có đậm đà?”

Câu đầu tiên trong khổ thơ cuối tạo sự ấn tượng cho người đọc với sự lặp từ hai lần khách đường xa càng gợi lên sự xa cách hơn. Áo của người con gái ấy trắng quá đến nỗi mà tác giả không nhận ra nữa chính là vì người con gái ấy xinh đẹp mặc trên mình chiếc áo tinh khôi khiến tác giả không thể nhận ra được người con gái mình đã yêu năm nào. Sương khói dày đặc khiến làm mờ đi hình ảnh con người và tác giả tự hỏi liệu rằng cô ấy còn yêu còn tình cảm đậm đà với mình nữa hay không? Câu thơ cuối chính là tiếng lòng của tác giả muốn hỏi người con gái ấy.

Qua phân tích bài thơ Đây thôn Vĩ Dạ chúng ta sẽ biết được rằng đây chính là bài thơ hay nhất mà Hàn Mặc Tử đã viết lên trước khi qua đời bởi căn bệnh phong. Thông qua bài thơ chúng ta có thể tưởng tượng được cảnh đẹp của thiên nhiên cũng như con người nơi xứ Huế xinh đẹp nơi mà đã từng là cố đô của nước ta năm nào. Bài thơ cũng thể hiện khắc họa được tình yêu chân thành mà nhà thơ đã dành tặng cho một người con gái xứ Huế thật đậm đà mà ngọt ngào xiết bao!

Nếu các bạn đã từng đi tham quan ở Huế thì sẽ thấy những mảnh vườn xinh xắn có cỏ và những cây cau mọc bên vườn. Người Huế đơn giản lắm họ chỉ cần sống gần gũi với thiên nhiên mộc mạc mà trữ tình vậy thôi cũng đủ cho ta thấy cuộc sống của họ thật nên thơ và tuyệt đẹp khi họ không cần những tòa nhà cao tầng chọc trời hay những chiếc xe ô tô to lớn, khi vào đến Huế chúng ta mới cảm nhận hết được vẻ đẹp của ngày xưa được hiện diện như thế nào.

Đường phố thì đông đúc người qua lại người đi bộ người đi xe đạp không hề ồn ào cũng không hề hấp tấp. Tác giả miêu tả: “Vườn ai mướt quá xanh như ngọc” chính là vẻ đẹp của những cây cỏ xanh mướt được những giọt sương sớm đọng lại. Khoảnh khắc ấy đã tuyệt đẹp nay còn đẹp hơn khi có những tia nắng chiếu vào.

Cảnh vật như hoa lệ và mỹ miều hơn bao giờ hết. Mướt quá chỉ sự vật cỏ cây mọc tốt mà xanh non quá đến nỗi xanh như ngọc. Mà ngọc có màu xanh thể hiện cho màu xanh biếc. Tác giả thật khéo liên tưởng giữa màu xanh của cỏ cây và màu xanh của ngọc. Qua đây ta mới thấy được sự tinh tế cũng như khéo quan sát của nhà thơ Hàn Mặc Tử biết bao.

Người xứ Huế hiện lên vẻ đẹp trung thực và hiền lành biết bao qua câu thơ: “Lá trúc che ngang mặt chữ điền”. Khuôn mặt hình chữ điền chính là sự thể hiện cho phúc hậu, vuông vắn mà toát lên sự hiền lành và đôn hậu của những con người nơi đây. Đến khổ thơ thứ hai thì tác giả đã đặc biệt khắc họa rõ nét hơn về nhịp sống của những con người nơi xứ Huế chậm rãi mà êm ả:

“Gió theo lối gió, mây đường mây
Dòng nước buồn thiu hoa bắp lay”

Dòng nước chảy chậm đến nỗi mà “buồn thiu” hoa bắp lay động cũng rất chậm. Câu thơ khiến ta cũng liên tưởng tới sự xa cách giữa lối gió một hướng , hướng mây một hướng. Phải chăng đó chính là sự ly biệt, là đường thẳng song song không bao giờ có điểm chung của mối tình giữa chàng trai Hàn Mặc Tử và cô gái Hoàng Thị Kim Cúc - một cô gái mà ngày xưa nhà thơ đã thâm thương trộm nhớ.

Và khi đọc đến câu thơ: “Thuyền ai đậu bến sông trăng đó, có chờ trăng về kịp tối nay?” khiến người đọc có thể liên tưởng được một thuyền nằm trên mặt sông và nơi đó có cả vàng trăng sáng. Thuyền đi đến đâu như thể chờ trăng đi theo đến đó. Liệu thuyền có chờ trăng kịp về hay không?

Khổ thơ cuối chính là tình cảm của tác giả Hàn Mặc Tử dành cho cô gái xứ Huế mà ông vẫn luôn thương thầm được miêu tả cụ thể qua 4 câu thơ cuối:

“Mơ khách đường xa khách đường xa

Áo em trắng quá nhìn không ra

Ở đây sương khói mờ nhân ảnh

Ai biết tình ai có đậm đà?”

Tác giả mơ đến một giấc mơ ở đó có người khách lạ mà đó chính là cô gái mà tác giả đang yêu. Áo trắng quá khiến nhà thơ không còn nhận ra được cô gái nữa rồi. Màu áo trắng cũng làm chúng ta dễ dàng liên tưởng đến màu áo trắng của tà dài nữ sinh Huế. Câu thơ lặp từ khách đường xa đến 2 lần càng thể hiện sự sâu lắng và xa lạ giữa nhà thơ với nhân vật mà tác giả nhắc đến.

Sương và khói đã làm mờ đi hình ảnh của người con gái khiến cho tác giả cảm giác xa xôi, khó gần. Tác giả tự hỏi bản thân mình: “Ai biết tình ai có đậm đà?” không biết liệu rằng cô nàng đó còn nhớ và còn thương Mặc Tử hay không? Đọc xong câu thơ cảm thấy phảng phất nỗi buồn, đó là tình yêu dạt dào của tác giả đơn phương gửi gắm đến một cô gái mà không được đáp trả lại.